

САДРЖАЈ

Напомене уз српски превод	5
<i>Свети Григорије Чудотворац</i>	
ТАТИЈАНУ, КРАТКА ПОУКА О ДУШИ	6
Каквом се способношћу познаје душа?	7
Постоји ли душа?	7
Да ли је душа суштина?	7
Да ли је душа бестелесна?	8
Да ли је душа проста или сложена?	8
Да ли је наша душа бесмртна?	9
Да ли је наша душа разумна?	9

ПРАВОСЛАВНА ПСИХОТЕРАПИЈА

Наука Светих Отаца

ПРЕДГОВОР АУТОРА	13
Увод	14
I. ПРАВОСЛАВЉЕ КАО ИСЦЕЛИТЕЉСКА НАУКА	18
1. Шта је хришћанство	18
2. Богословље као терапијска [исцелитељска] наука	24
3. Шта је исцелење [терапија]	28
4. Метод исцелења – исцелитељски поступак	32
Како се, дакле, лечи душа?	32
II. ПРАВОСЛАВНИ ИСЦЕЛИТЕЉ	42
1. Предуслови за улогу свештеника – исцелитеља	45
Вредност свештенства	46
Позивање и рукоположење апостола	46
Основни предуслови рукоположења	48
Три степена свештенства	51
2. Поновно распламсавање благодатних дарова	59
Основни квалитети свештеника – исцелитеља	60
3. Духовно свештенство	64
4. Трагање за терапеутом	68

III. ПРАВОСЛАВНА ПСИХОТЕРАПИЈА	71
1. Душа [ψυχή]	71
Болест и умирање душе	82
Исцелење душе	84
2. Узајамна веза душе, ума, срца и разума [διάνοια, λογική]	86
Ум и душа	87
Ум и срце	88
Ум и разум [διανοία]	89
Ум и пажња	90
3. О уму, срцу и помислима	91
а) Ум	91
Природни живот ума	92
Болест ума	96
Исцелење ума	100
б) Срце [ή καρδιά]	113
Шта је срце	113
Православно поимање срца	120
Болест срца	124
Исцелење срца	127
в) Разум и помисли [λογική καί λογισμοί]	145
1. Разум [λογική]	145
2. Помисли [οί λογισμοί]	153
Шта су помисли	154
Узрок помисли	155
Последице помисли	161
Исцелење помисли	163
IV. ПРАВОСЛАВНА ПАТОЛОГИЈА	173
1. Шта су страсти	174
2. Подела страсти и њихов развој	179
3. Исцелење страсти	190
4. Бестрашће [ἀλάθεια]	210
V. ИСИХИЈА КАО МЕТОД ИСЦЕЉЕЊА	220
1. Исихија	220
2. Исихазам	231
3. Антиисихазам	235
VI. ПРАВОСЛАВНА ГНОСЕОЛОГИЈА	241
1. Три степена знања према светом Исаку Сиријском	241
2. Богопознање према светом Григорију Палами	247
МОЛИТВЕ	
а) за духовног исцелитеља	254
б) за богопознање и љубав према Богу	254

ПОСТУПЦИ У ПСИХОТЕРАПИЈИ

Прилог „Православној психотерапији”

Уводна реч	257
1. ПРАВОСЛАВЉЕ: УЧЕЊЕ, ИЛИ ТЕРАПИЈА [ИСЦЕЛЕЊЕ]?	259
2. ЛИТУРГИЈА И ПАРАЛИТУРГИЈА	261
3. ИСЦЕЛЕЊЕ ДУШЕ	265
Светотајински живот	266
Безмолвнички [тиховатељни] живот	272
4. ДУХОВНО ЗДРАВЉЕ	277
5. САМОДОВОЉНОСТ, ОЧАЈАЊЕ, ХРАБРОСТ	281
Самодовољност	282
Очајање	283
Храброст	284
6. ХАРМОНИЗАЦИЈА ДУХОВНОГ ЖИВОТА	286
7. ДУХОВНО ОБНОВЉЕЊЕ (ОСВЕЋЕЊЕ)	294
Празник освећења у Старом Завету	295
Богословље празника	296
Преобликовање личности: обновљење личности	297
Друштвени карактер празника	299
Суделовање природе у празновању празника обновљења	301
Суделовање победоносне Цркве, то јест светитеља	302
8. КАКО ДА СЕ ПРИПРЕМИМО	
ДА ЗАИСТА ДОЖИВИМО ВАСКРС	304
9. САМОЉУБЉЕ	308
10. ЗАВИСТ	312
Шта је завист?	312
О томе како се манифестује завист	313
Последице зависти	314
О томе како се исцељује страст зависти	317
11. СЛАСТОЉУБЉЕ	319
Називи и дефиниције	320
Подела и функционисање насладе	321
Порекло насладе	325
Последице насладе	326
Лечење [терапија] сластољубља	328
12. ФАНТАЗИЈА [И УОБРАЗИЉА]	332
Шта је фантазија?	332
Врсте фантазије [и уобразиље]	336
Манифестације фантазије	338
Последице фантазије	340

Фантазија и молитва	342
Фантазија и богословље	344
О томе како се ослободити фантазије	346
13. СНОВИ	349
Шта су снови (или сновиђења)	349
Врсте снова (сновиђења)	350
Снови и страсти	353
О томе како предупредити сновиђења	355
14. НЕРАД И РАД	357
15. ПРЕВАЗИЛАЖЕЊЕ СМРТИ	362
16. ПРОМИСАО БОЖИЈИ	373
17. НЕВОЉЕ И ПРОБЛЕМИ	378
18. ПОТИШТЕНОСТ И ТЕСКОБА ХРИШЋАНА	383
19. ПУСТИЊА И СРЦЕ	389

ИСЦЕЛИТЕЉСКИ ТЕКСТОВИ

Расправе – разговори о књизи „Православна психотерапија”

1. МЕТАФИЗИКА И БОГОСЛОВЉЕ	397
Основна порука књиге	398
Непролазна и непревазиђена вредност светоотачких дела	398
Православно Богословље је систем терапеутских поступака	400
Анализа садржине књиге	405
ПИТАЊА – ОДГОВОРИ	406
2. ПРАВОСЛАВНА ПСИХОТЕРАПИЈА	415
Први разговор	415
Други разговор	427
3. ПРАВОСЛАВНА И ХУМАНИСТИЧКА ПСИХОТЕРАПИЈА	437
1. Онтологија душе	438
2. Душевно здравље	441
3. Болест душе	444
4. Терапија [исцелење] душе	446
5. Разлика између тварног и нетварног	449
4. ЋАВО И ЊЕГОВА ЛУКАВСТВА И СМИЦАЛИЦЕ	453
Особености ђавола	454
Врсте демона	456
О томе кога ђаво напада и на кога дејствује	458
О томе како ђаво напада људе	463
Ђаволова лукавства	470
О томе како се треба ђаволу супротставити	479

ЧОВЕК ИЗМЕЂУ БОГА И НЕСВЕСНОГ – ВЕЧНЕ ВРЕДНОСТИ ПРАВОСЛАВНЕ ПСИХОЛОГИЈЕ

М. Мегведев, Т. Калашњикова

ЧОВЕКОВА ПРИРОДА И ЊЕГОВО ПРИЗВАЊЕ	495
Трагедија греха	497
Пут према оздрављењу	500

Иса Халил

ИСТОЧНО ПРАВОСЛАВЉЕ И ПСИХОТЕРАПИЈА	504
Динамично гледање на човека	504
Човек и Црква	508
Литургија и богопоклоњење човеково	508
Тајне и обреди	510
Однос према природи у Источној Цркви	513
Закључак	514

Пројјојереј Михаил Дронов

ПРАВОСЛАВНА АСКЕТИКА И ПСИХОАНАЛИЗА	
Егзистенцијално мишљење хришћанске аскетике	516
Психоанализа и наука	518
Да ли је психотерапија научна?	519
Модел психе по Фројду	520
На чему се држи фројдизам	521
Појам трансфера	522
Модел личности у источној патристици	523
„Несвесно” у психоанализи и хришћанском искуству	525
Шта покреће психоаналитичаре?	530
Сигмунд Фројд и „сексуална револуција”	531
Фројдистички митови	
у светлости источне патристике	534
Природа хипнозе	536
Напомене	540

М. Мегведев, Т. Калашњикова

О АНАЛИТИЧКОЈ ПСИХОЛОГИЈИ КАРЛА ЈУНГА	
Разматрање с гледишта светоотачког учења о спасењу душе	543
Историја и кратка карактеристика	
аналитичке психологије Карла Јунга	544
Православно гледиште о узроцима	
човековог болесног стања	547
Светоотачки „модел личности”	550
Путеви обнове личности	553
„Онтолошка злоћудност” индивидуације по Јунгу	557

Два гледишта о исцелењу душе	558
Пут очишћења	561
„Аскетска психоанализа”	565
Духовни преображај душе	569

Ирина Медведева, Тајџана Шишова

ЉУБАВ ИЛИ РАВНОДУШНОСТ –

КАКО СЕ ОДНОСИТИ ПРЕМА БЛИЖЊЕМ	580
„У Америци то није обичај”	580
У духу испразности	581
Страх који личи на суманутост	583
„Реците ми као стручњаци...”	585
Недирективно насиље	587
У духу кроткости	590

Б. С. Брајџус

ДВОСТРУКОСТ ДУШЕ И МОГУЋНОСТ

ХРИШЋАНСКЕ ПСИХОЛОГИЈЕ	591
-------------------------------------	-----